

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill.
Vidéken: félévre 8 kor., negyedévre 4 kor. — fill.

FŐSZERKESZTŐ: POLITIKAI ROVATVEZETŐ:
BENEDEK JÁNOS. Dr. BOROSS LAJOS.
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
SZÉKELY IMRE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Debreczen, Fő tér 42. szám. Lamprecht palota
első emelet, az udvarban.

Elvégeztetett!

— május 17.

Hallgasson el minden panasz. Minden kétségbeeső jajgatás, segélykiáltás. Vad, gyűlöletes, eget ostromló jajkiáltásunkat is szorítsuk magunkba. Ne hívjuk fel a pokol szörnyetegeit és ne szórjunk átkokat a hatalom intézőire.

Pitreich elhatározta és Tisza engedelmességet. — Egy nemzet, a mely kimerült másfélesztendő küzdelemben, amely világraszóló harczát — mondjuk az erőszak nyomása alatt — feladta néhány látszólagos nemzeti engedményért, — hosszú időre képtelen nagy erő kifejtésre.

A hadügyi körök pedig elhatározták, hogy az idén új rendkívüli hitelt szavaztatnak meg a hadsereg javára. Az összeg nem nagy: mindössze 163 millió korona. Kell 85 millió új ágyukra. Az új ágyukat 98-ban hozta be a francia hadsereg, hihetőleg készítik már azóta a Krupp gyárában nagy titokban a még újabb ágyuk mintáit. Es kell 78 millió kor. haditengerészeti fejlesztésére. Torpedókra, páncélosokra, tenger alatt járó romboló hajókra. A delegációk meg fogják szavazni e rendkívüli hitelt a rendes 370 millió hadi

költségvetésen kívül is, hiszen barátságban élünk a bécsi körökkel, az udvar itt van nálunk és megkapjuk kárpótlásul Rákóczi hamvait. Aztán az új teher nemcsak minket sújt, de sújtja Ausztria népeit is; nem sújtja a magyar önértet, csak épen a szegény embert fosztja meg a mindennapi kenyértől, a kivándorlókat hajtja a Cunard Line kényelmesen berendezett hajókabinjaiba, csak épen azt a tőkét emészt fel, amely 25 esztendőre elég lett volna, hogy elaggott, munkában dologképtelenné lett, bal eset által kenyerét veszített, vagy özvegygyé, árvává lett munkásembereket, munkás-családokat megmentsen a — nemzeti kulturának, vagy a Habsburg monarchiának. Hiszen mit ijednénk meg olyan nagyon, a felemelt czivillistát meg az új haditerhek dacára is elbirja a nemzet; hogy népiskolákra már nem telik, hogy hat millió korona az egész ország népiskoláira fordított összeg, hogy a felekezeti nemzeti iskolákat — amelyek a magyar nemzeti állam legnagyobb ellenségei, oláh, szerb, tót nyelvet és aspirációkat terjesztenek — nem államosíthatjuk, mert pénz nincs hozzá, nagyon érdemes is azért a szót vesztegetni.

Méltóságos, nagyságos, tekintetes, nemzetes és tisztelt czimű magyarok, tisztelt választók, beszéljünk egyszer őszintén, nyíltan, frázisok nélkül. A szociáldemokrácia csupa téves tanítás. Csak rombolni tud, építeni semmit, elveszi a nép hitét, bizalmát a régi tekintélyekben, az urak ellen izgatva, a rosszmódoz és nem szalon- és párbajképes nép pedig durván, sokszor esztétikai érzésünket sértő módon adja elő követeléseit. A földfelosztó izgatók teljes győzelme elébb szédületes anarchiát, utóbb dermesztő zsarnokságot fog támasztani.

De ha a mi politikánk tovább is a régi csapáson halad, ha semmitől meg nem rettenve előkészíti utját a falánk gyomru, dölyfös militarizmusnak, ha a néptől, a tömegtől, a másodrendű emberek osztályától minden létfeltételt megtagad, úgy — az idegen földről importált szociáldemokrácia karjaiba hajtja a szinmagyarságot.

Mi felemeljük szavunkat még egyszer a pusztító áramlat elől. Hogy hiányzik hangunknak erős csengése, ennek oka, hogy tudjuk, hogy semmi hatalom nem támogat. — De talán szövetségesekre találunk az elnyomottakban, a munkásnépben, amely még habozik, amely még nem állott a szociálista apostolok zászlói

Májusi álmok.

A háló ring egyet s szöszke fűtű, fehér ruhás leányka üti ki belőle fejét. Apró kezeivel belekapaszkodik egy föléje hajló lila orgonaágba és letöri, hogy közeiről jobban magába szívhasza annak kéjes, mamoritó illatát. Szinte beletemetkezik a puha virágos galyba, amint magához öleli, megittasulva csókolgatva piczi fűtős szirmait; míg azok suttagó édes szóra nyitják kelyheiket, hogy régi, kellemes emlékeket elevenítsenek fel benne, hogy kábitó jóleső érzéssel ringassák az ábrándvilág honába és hű, csalóka álmokkal visszavarázsolják az eltemetett édes-bus történeteket...

Föltekint a csillagos égre és bohó hitelt, gyermekes, szerelmes meggyőződéssel számlálgatja a hunyorgató csillagokat. Kilenczet éppen, a legfényesebbeket. Az esti széi fuvalma erős fűszeres illatot sodor a leány arcába, mitől kábultan hajtja hátra

fejét és behunyva selymes szempilláit, teli tudóval szívja magába a részegítő nehéz illatot.

...Élénk képzelete messze a távolban kalandoz. Kicsi szép falut lát, barátságos házikóval, benne pedig egy vig, kacagó, boldog asszonyt. Este van. A hold bevilágít ezüstös sugarival a kis ablakon, fényes kerek tányérját körül hordja és kíváncsian mosolyog az egyes tárgyakon.

A nyitott ablakon kihallatszik egy-egy üteme a czimbalomnak, melynek hurjain vidám gondtalansággal rezegteti két kicsi hófehér kezét.

Az ablakon pedig a boldog asszony férje bámul ki mereven, mozdulatlanul, zsebbe mélyesztett kézzel a holdas éjszakába, miközben idegesen rángatózik ajka és meg-megremeg válla a visszafotott belső izgalomtól. Egy szöszke leányfő... fehérsipkés ruha... egy pár kicsi sárga laktópánka, mint egy befejezetlen történet emléke, elevenedik fel benne.

Régen volt. Talán csak vízió volt akkor is! A tavaszi lágy szellő simogatása készletti színes, bolondos ábrándok szövögetésére? A kéjes virágillat, a holdvilág delejes sugara talán, mi forró agyát ily beteges rémekkel telítik meg!

Lehorgaszta mellére sötét fűtős fejét, s nehéz sóhajban tör utat magának a hiábavaló vágyak, a teljesületlenül maradt remények utolsó foszlánya, mely fenn, az opálszínű felhőkön túl, a kilencz csillagok egyikén szeretetteljesen összeölekeznek egy lemondó bánatos lélek lehetszerű csókjával, kinek boldogtalansága árán vig, kacagó, boldog az a másik nő...

Rügyfakasztó szép tavasz van odakünn. A napfényes enyhe légtelen pajkosan szálíngóznak az ezerszínű bogarak, a zümmögő méhek raja szorgosan futkos napestig a virágok méze után. A mező bársonyszőld szőnyegébe színes vadvirágokat himezett a pompázó természet, melyen tarka pillangók úzik bolondos pajzán játékukat.

Olcso bevásárlási forrás **Glück Ede férfi-, női- és gyermek-czipő** áruháza.

Kalap- és uri-divat különlegességek nagy választékban.

DEBRECZEN, Piac-utca 22 szám alatt, — (kistemplommal szemben).

alá. Magyarok, akik munkáttal, véres verejtékekkel szerzitek kenyereteket, ne hagyjátok, hogy utolsó filléreteket is feleméssze, azután rab-ságba hurcoljon, azután lenyuzva a romboló szociáldemokráciának általadjon a véreskező militarizmus!

Valami gunyosan mosolygó, nevető ördög azt feleli rá:
Elvégeztetett!

(b. b.)

A nemzet primadonnája.

— május 17.

Ne sikkasszuk el Apponyi Albert grófot. Helyesebben: ne türjük szótlannul, hogy mint valami hőstenorista a színpadon bokrétás kalapját lengetve és kivágva a magas C-t, a súlyesztőn süppedjen alá. Ne engedjük ezt a vezért, ezt a tragikai hőst megszökni bocsuzatlan most, amikor százyolezvan millió több hadi követeléssel mer a koldusok országa elé járulni a közös hadügyi kormány.

Miért vonult Éberhardra Apponyi gróf most? Miért mondott le delegátusi tagságáról most? Most, éppen most? A megszökött próféta itt felejtett tanítványai, röstelkedvén a miatt, hogy igazsággá vált, amit ellenfelei hirdettek, hogy Apponyi grófnál gyöngébb politikai jellemet nem nevelt magyar anya: hirdetik, hogy Apponyiban tiszteljük a becsületességet. Becsületességek magam is. Tiszteljük az önzetlenséget. Önzetlen vagyok én is. A politikai életnek természetes föltételeit: a becsületességet és az önzetlenséget külön tisztelet nem illeti meg. Hát miért is tiszteljük Apponyi grófot?

Megmondjuk. A primadonna virtusaiért. Azért, hogy egész politikai élete csupa cziczoma, csupa külsőség. Diszkiséret kell

neki, ha kerületébe megy, külön ünnepi hangulat, zsufolt karzat, ha szónoklásra készül. Tetszik tudni, hogy miért utazott Éberhardra most és miért mondott le a delegációs tagságáról most?

Mert rettegett attól a gondolattól, hogy mellőztetésben részesül. Tudjuk, hogy az obstrukció idején rendezett udvari estélyen szótlannul haladt el mellette a király. Ez a mellőzés a szívébe nyilalt. E mellőzés óta kerül minden alkalmat, amely az ő személyét háttérbe szoríthatná. A delegáció utolsó bécsi ülésén már egy nappal elkésett, nehogy tisztelegnie kelljen a tisztelgőkkel és megessék az, hogy a király megszólitson egy pótkitűnőséget és mellőzze Apponyit.

Eljutottunk-e most Éberhardhoz és a lemondáshoz? Apponyi gróf most már nem térhetett ki a tisztelgés elől. A delegáció és a király Budapesten van és nem Bécsben. A nagy gróf rettegett a gondolattól, hogy a budavári cerolén a legelső magyar ember észre sem veszi a leghosszabb magyar grófot. Kérdem: cselekedhetik-e így egy magyar ur? Szabad-e elvonulni az őrhelyről Apponyinak most, mikor dörögnie kellene?

Szabad. Mert a magyar nemzet csak komoly politikusokat vonhat felelősségre, de primadonnákat nem. Még akkor sem, ha gróf Apponyinak hívják.

Terefere.

— Képek a megyegyületről —

— május 17.

Boldogult szelid jó Fehérlő, te se álmotad volna életedben, hogy a te parádés termekben, ahol legfeljebb akkor esett el hangos szó, ha a jóféle sestakerti mellett a bankettező urak éltették egymást, majdan a vármegye sorsát intézők „Halljuk” és „Él-áll” — kiáltásainak harszias zaja csap fel.

Mert a hajdan ország sorsát végző megyegyületeken ma már ebben a két

udvariatlan szóban fejeződhetik ki a népakarat.

A megye urának akarata pedig a „feliratok” tömegében fejeződik ki. Hála felirat, üdvözlő felirat, köszönő felirat, részvét felirat, bucsu felirat, bánat felirat, öröm felirat. Maholnap külön felirati közgyűléseket kell egybehívni, hogy a rendes közgyűléseken maradjon alkalom a közigazgatási ügyek elvégzésére.

*

A nagytoroku de kiszesebű Hajduvármegyének 120 bizottsági tag intézi a dolgát.

A vármegye szerény módjához képest a fele is elég lenne.

A választási kerületek új beosztása folytán most 150-re szaporodnak fel a megye őrangyalai.

Több lesz a titulus. Vajjon több lesz-e a mitulus is?

*

Hajduszoboszló meg Hajduböszörmény terjeszkedik a megyeházán. Kétannyi harczost küld be, mint eddig. De már Nádudvar érdemes képviselője Veres nagytiszteletű ur, mélabusan sóhajtott fel:

— Még egy új beosztás és én otthon maradok!

A nádudvari választók száma ugyancs úgy lepadt, hogy az eddigi 8 tagság helyett már csak a fele jutott a községnök.

*

A felirati hátgörnyedések után egyszerre a szabadság levegője egyenesítette ki a szabad hajdu derekakat.

Rákóczi Ferencz hamvait hazahozatja a magyar király magyar népével együttérző szíve sugallatából.

Alig hangzott el a magyar ember haláljának becsületessé szava ezért az igazán fejedelmi tényért, Bocskay szelleme lelkesítette fel újra a hazafias kebleket. A hálás ivadék szobrot emel a dicső ősnök és benne a magyar szabadságnak és az ötvenezer korona költséghez egymásután teszik le adományait a megyebeli városok és községek. A költségnek már több mint a fele együtt van.

— De ez még mind kevés! — harsog fel Rásó Gyula alispán lelkesedéstől kétszerre megerősödött hangja. — Adjon minden tagja a törvényhatóságnak külön-külön a maga módja szerint!

Kergetőzve bétéved az egyik a házak közhalmaza közé, neki koppan botorul a nagy tükröablakok egyikének, mire ijedten összehuzva szárnyait, megpihen a szürke hideg kőpárkányon. — Az asszony elhessegeti onnan. Minek itt a nagyváros zajában az az igéytelen csepp jószág? Mit keres ez az okatlan épp az ablakában? Miért hirdet ott tavaszt, kinek szívében az örök tél hidege vette be magát? Minek nyílnak a virágok, ha számára nincs több kikelet? A nap miért süt, ha nincs éltető ereje, nincs egyvetlen sugara, mely felmelegítené? Csálódott szívének zord tele letarolta összes virágait. Most már csak a pusztulását, romlását siratja, soha vissza nem jöttét a multnak keserű. Csititgatja, ami még fáj, eleven benne; takargatja a hű álmokat, melyek jóval kecsesgetik, a hegedő sebekre keres balzsamirt, ami oly lassan halad. Amitja önmagát; pedig az édes, boldog idők emléke felébred s hasztalan, sikertelen marad fáradozása. Amit az őz, a tél elszunnyaszt, felbolygatja az ébredő természet, a madárdal, illatterhes levegő. Szép tavasz visszahozza ringó szárnyain, napsugaras kikelet ábrándozásra csalogatja önkénytelenül sóvárgó lelkét, hogy visszaélje magát abba a rövid boldogságba, melynek romjaihoz éltető erőért zárándokol ma is...

... Lenn az utcáról felhangzik a zsivaj, a lárma. Egy elkoptatott kintorna monoton hangja vegyül közbe, amint egyformán darálja, talán éppen neki: „Soh se busulj, ugyis késő, ami elmúlt, vissza nem jő”...

Az asszony becsapja az ablakot s fel-

teríti gyorsan az asztalt az urának a vacsorához, mi közben le-letörül arczáról egy tolakodó könyvesepet és befedi helyét egy kicsi parányi rizspporral.

A galambházon vigan röpökde turbékolnak a piros lábú galambfiokek; fel-fel-szállnak kaczagva a ház peremére, majd vissza, pajkosan zavargatva egymást keríngőznek a levegőben... Lenn a nagy udvarházból most indul ki a hosszú menet, mely esküvőre kíséri a szép halványarczu menyasszonyt.

Rátűz az aranyos napsugár mirtusz koszorujára, ott török meg fátyola legvégén a ruhája fodrán s ő mégis reszket, fázik. Sápadt arczára nem tud rózsapirt fakasztani a vőlegény mézédés suttogó szava, hidegen hagyják őt a jó kívánságok egész tömege. Bábmódjára ül a diszes hintóisorban, olyan gépiesen, mintha drótból lenne minden idegszála. Egykedvűen mereszti szeméit a levegőbe, nem hall, lát körülötte senkit, akik csodálására kiállottak.

Csak egyetlen egyszer élénkül meg tágra nyílt szomorú tekintete s pir borítja el fehér homlokát, midőn a tuloldali kávéház ablaktáblájánál megpillantja azt az aranyzinóros atillás férfit, ki közömbösen, összefont karral nézi a végtelen menetet. Ajkát irónikus mosolylyal vonja félre s kaczagva fordul társaihoz, felemelve a poharat: „Igy szokott az lenni; mindenféle srerelemnek vége szokott lenni.”

A kis menyasszony pedig csak egyre nézi azt az egyet, az érdemetlent. Nem hallja hangos, gunyos kaczagját, nem látja mosolyát;

csak egy selymes szőke bajuszt, egy tüzes szempárt, melynek ő régóta rabja. És ott csügg beszédessé tekintete, míg el nem takarja egy porfelhő, míg bele nem vesz fájdalmas sóhaja a növekvő távolságba. Ekkor a menyasszony lehajlik, hogy megigazítsa lecsuszott koszoruját vagy talán, hogy elérjtse a kíváncsi közönség elől könnytől nedvesült szemét?!

*

Az ifju felveti vállára vadászpuskáját s magához fűtyentve kutyáját, neki indul a mezőnek, a kicsi csörgedező patakon át a bokros, tuskés erdőnek. Lába belesüpped a gyenge fűszálakba, miután úgy néz ki a rét, mint egy finom bársonyszőnyeg, melyre préselt virágokat nyomott az emberi művészet. Mikor beér az erdő legsűrűjébe, leveszi kalapját fejéről, hogy átengedje homlokát szabadon a hű tavaszi szélnek. Felette gyönyörű kórusbán zeng a madarak dala, egy vadgalamb repül át szárnyuhogtatva. Különbben jóleső nyugalom, néma, titokzatos csend veszi körül...

Egy száraz galy roppan meg lépte alatt, mi magához téríti merengéséből s letelepszik egy vén, mohás fatörzsre pihenni. Hü kutyája oda kuporodik lábaihoz, hová a gazdája letette fekhelynek puha bőrtarisznyáját. Ő maga rátámaszkodik puskája csövére és belebámul nagy, szürke szemével a vén faóriások lombátorain át kikan-dító kék égdarabokra.

Ki tudja, mire gondol e perezen? Oly egykedvűen szomorú, üres a tekintete, mintha önmaga is megfelejtkezett volna létezéséről, csak a lelke az ő kicsapongó szárnyain ka-

...a felhívás nem hangzott el hiába a pusztában. Egy törvényhatósági tag meghatva az alispán lelkes szavaitól, rögtön felajánlta 100 koronát a szent cizlra. Ez a nemeslelkű bizottsági tag — Rásó Gyula volt.

A hajduböszörményi tényért, amelyet a vasutasok ügyében találtak kellő nyúlás végett a vármegye törvényhatóságának bizottsági tagjai elé, ugyancsak forróvá tette a Jánosi Zoltán emberszeretetének izzó tüze. Egyik-másik feliratpártoló bizottsági tag meg is égette a nyelvét rajta. Mint például Lengyel Imre dr., aki gyengíteni próbálta az égő lelkű fiatal nagytiszteletű ur nyomós érveit a szerencsétlen vasutasok sorsának enyhítése mellett, a 461. §-ból maga is kimagyarázta, hogy a vasutas alkalmazott nem köztisztviselő.

Jánosi Zoltánnak van igaza! Köztisztviselő-e a vasuti vagy csak vállalati alkalmazott, az mellékes. Az a fő, hogy ember. Már pedig „respektálni kell az embert!”, ezt kiáltja oda a társadalomnak Gorkij Maxim, a nagy szociológus.

Nem hiányzott a pikantéria sem a méltóságjeljes, rideg teremben.

Hont vármegye arra szólította fel meggyetársát, hogy szintén írjon fel a kormányhoz az egy gyermekrendszer ellen teendő óvintézkedések végett.

— Nincs arra nálunk szükség! — kiáltotta fel egy reverendás ur.

Ha férfi vagy, légy férfi! — azt tartja a hajdu.

Mákvirág.

NAPI HIREK.

Váltóhamisító tanuló.

Három hamis váltó.

— Működik az uzsora. —

— május 17.

A váltóhamisító főiskolai tanuló Fodor Zoltán még mindig bujdokol, a rendőrség nem találta rá. A megtévedt, a magáról megfélemedezett fiatal embert könnyelműsége juttatta a bűn útjára.

landoz távol, messze valamerre, hogy mire visszatérjen onnan, jobban éreztesse vele árvaságát, nagy elhagyatottságát...

...Tavaszi volt akkor is. Szép, nap-sugaras, kábító májusi nap, mikor talán minden édesbus szerelem születik. Hányszor bejárta azóta az erdőt, kedvenc helyét, ki volna annak a megmondhatója?! Talán a vén fa, ha beszélni tudna; mely tanuja volt forró szerelmüknek, csókjuknak és szomorú elválásuknak. Még most is ott a két betű, mit odavéstek bucsuzóula mohos tölgy kérégebe, csak épp hogy jobban begyepesedett törzse, de a két betűt szeliden övezi, óvja a felfutó repkény örökzöld lombja.

Kiveszi kék selyem zsebkendőjét és odatarja égő homlokához. Ez az egy maradt még tőle emlékül és az arcoképe.

A szép időt semmi sem jelzi már, csak a benyomásait őrzi meg féltékenyen most is! Odaszoritja mindkettőt forró ajkához, dobogó szívéhez, de mire visszateszi, megnevedesülnek azok a szerelem igaz őszinte könnyeitől...

Az ózondus levegő kábító hatása leszoritja csendes szempilláit, a vadon rengeteg erdők tünderei édes szép álomba ringatják a bohó, ábrándos, nagyratörő ifjut. Néma bánata, kesergő szive balzsamirt talál tündérkezek által szótt jótékony álomban; arca boldog mosolytól ragyog, mintha most elérte volna mindazt, amire éhben hasztalan vágyott...

Fenn a magasban, feje fölött szerelmesen csattogott egy fülemüle és boldogan rakogatva fészékét, hívogatta kicsi hú párját...

Zéró.

Fiatalt, 20 éves korban lépett a bűn útjára, léha társaságba keveredett és hogy ő is viszonzhassa barátai vendégszeretetét és ne mondhasák, hogy „potyázik”, pénzt akart szerezni, bárhonnán, bármi módon, még ha bűnösúton is.

Sikerült neki. Barátai tanácsára pénzügynökkel lépett érintkezésbe. A lelketlen uzsorás azt tanácsolta a fiúnak, irassa a váltót anyjával alá és mikor a szájalomra méltó özvegy asszony, ki két keze keserves munkájával keresi meg mindennapi kenyerét és éjjel-nappal dolgozik, csak hogy fia, kiben későbbi napjaira egyetlen támaszát remélte, ne nélkülözzön, tanulhasson, megtagadta a fiutól az aláírást, Fodor Zoltán maga írta a váltóra anyja nevét és a lelketlen uzsorás kifizette a váltót, de olyan magas kamatot vett 10 napra, hogy Fodor Zoltán még a váltó értékének felét sem kapta meg.

Súlyos büntetést érdemelnek azok, kik Fodor Zoltánnal pénzügyi műveletekbe becsajtkoztak és egy kiskorú fiúnak, kinek szerény anyagi viszonyait ismerniök kellett, oly nagy összegeket adtak ki. Tudniök kellett, hogy Fodor Zoltán még gyermek, akinek csakis könnyelmű czélokra kellett az a pénz.

Nagy Lajos úgy látszik abban bizott, hogy a fiu anyja, hogy fiát a szegyéntől megmentse, bármiképen is kifizeti az 500 koronát.

Példát kell statuálni, hogy jövőben elvegyék kedvét az ilyen lelketlen pénzügynököknek attól, hogy fiatal gyermekeket, visszaélve a törvénnyel és tisztességgel, kifosszanak.

A törvény teljes szigorát kell velük szemben alkalmazni, mert érdemesek arra.

Fodor Zoltán az első váltóhamisítást múlt hó 25-én követte el. Egyik barátja elvitte Nagy Lajos volt ügyvédi irnok, ügynök Mester-utcai lakására, ki azt ajánlotta, hogy anyjával irassa alá a váltót.

Fodor anyja nem írta alá a váltót, hanem maga Fodor Zoltán írta oda anyja nevét. Ezen a váltón más aláíró nem volt. A váltó 550 koronáról szólott és május 5-iki lejáratú volt kiállítva.

Nagy Lajos a váltót elfogadta és az 550 koronás váltóért csupán 240 koronát adott Fodor Zoltánnak.

Elkövetkezett a lejárat napja, anyja nem akarta a váltót kifizetni, mert hiszen ez módjában sem volt.

Nagy Lajos erre perelte a váltót, foglaltatott Fodor Zoltán.

Legérdekesebb a dologban az, hogy mikor Fodor Zoltán ügyvédjének elbeszélte az esetet és az feljelentést akart tenni Nagy Lajos ellen, Nagy Lajos kijelentette eláll mindentéle követeléstől, csak a költségeit fizesse meg Fodor Zoltán.

A kétségbeesett anya fiát kérdőre vonta, ki azt mondta, rendezze a váltót.

Pénteken délután, május 6-án Fodor Zoltán elment hazulról és csak kedd este tért haza. Anyjának azt mondotta, hogy Pesten volt, a löversenyeken sok pénzt nyert, kifizeti a váltót.

Hogy ez igaz-e még nem tudni, de az bizonyos csak, hogy e közben követte el a második váltóhamisítást.

Szombaton ugyanis elment, özv. Goldstein Mórné Egyháztér 13. szám alatti lakására és egy 1500 koronáról szóló váltót mutatott be az asszonynak.

A váltó elfogadója H. P. bankhivatalnok, forgatója L. J. nyomdatulajdonos és Gy. K. tisztviselő volt. — Goldsteinné azt mondotta, hogy H. P. bizta meg a váltó leszámításával, aki elfoglaltsága miatt nem jöhet el.

Goldsteinné még aznap átadta Fodor Zoltánnak a pénzt és Fodor Zoltán nyugtát adott, hogy az összeget H. P. megbízásából felvette.

Az 1500 koronáért mennyit kapott Goldsteinnétől, még nem tudni Goldsteinné ugyan azt állítja, hogy az egész összeget kifizette, csak a kamatokat vonta le.

Mit csinált Fodor Zoltán ezzel a pénzzel, azt még nem tudják.

A múlt héten Fodor Zoltán ismét egy váltót vitt el Goldsteinnéhez.

A váltó 2400 koronáról szólott és elfogadóként Fodor Zoltán, forgató és kibocsátóként L. J. és H. P. szerepeltek.

Goldsteinnénél nem volt pénz, délutánra rendelte magához Fodor Zoltánt. A váltó különben is gyanús volt előtte, megmutatta egy ismerősének, ki elküldte a váltót L. J. -hez, aki mitsem tudott a váltóról.

Igy derültek ki Fodor Zoltán váltóhamisításai és a legutolsó váltó kapcsán tették meg ellene a feljelentést.

Fodor Zoltán bujdokol, hol merre, nem tudni. Öngyilkosságot nem követett el, mert anyja előtt kijelentette, sokkal gyávább, minthogy ezt megtegye.

Fodor Zoltánt mint árvafiat az egyház is támogatta. Legutóbb a főiskola 8 ik osztályának volt tanulója. Özvegy édesanyjának sok bajt, gondot okozott, de anyja minden áldozatot meghozott fia jövőjeért.

Hogy nem volt érdemes semmiféle támogatásra a könnyelmű ifju, megmutatta a következmény.

Ajánlatos volna, ha a rendőrség Nagy Lajos ellen is kiterjesztené a szigorú vizsgálatot és az irányban is érdeklődne, hogy Goldsteinné mennyi pénzt adott Fodor Zoltánnak az 1500 koronás váltóért.

Érdekes hangverseny Debreczenben.

— május 17.

Már jó ideje, hogy id. Ábrányi Kornél, a magyar zene lelkes apostola elhunyt és mindeddig nem történt semmi, hogy e nagy férfiu emléke megörökíttessék.

Most a budapesti egyetemi ifjuság körében mozgalom indult meg, hogy nemsokára szobor hirdesse az utódoknak, ki volt id. Ábrányi Kornél.

A mozgalom vezetői azt tervezik, hogy az év őszétől kezdve az ország minden nagyobb városában elsőrangú hazai és külföldi művészek közreműködésével hangversenyeket rendeznek, a melyeknek tiszta jövedelme a szoboralap gyarapítására fog szolgálni.

Lengyel Dezső, az egyetemi zenekar karnagya a, fővárosi intézőbizottság társelnöke most városunkban időzik, hogy az itteni zenei körök közreműködését a debreczeni hangverseny számára megnyerje. Tegnap tiszteltett Simonffy Emil kir. tanácsos zenedei igazgatónál, aki kijelentette, hogy a zenede készséggel áll a helyi mozgalom élére, hogy a nagy magyar zenész emlékének áldozzon. Tanácsosnak tartja azonban, hogy a kollégiumi ifjuság kebeléből egy nagy rendező bizottság szerveztessek. Lengyel ma Márk Endrét, a „Debreczeni dalegylet” elnökét látogatta meg, hogy ezt a kiváló testületet is megnyerje az eszmének.

Kétségtelen, hogy az egyetemi ifjuság lelkes mozgalomát, a melyet már az egész magyar társadalom magává tett, a legfényesebb anyagi és erkölcsi siker fogja koronázni.

Rákóczi hamvai és Kassa.

Kassa polgárságának körében — mint onnan jelentik — nagyszabású mozgalom indult meg az iránt, hogy II. Rákóczi Ferenc hamvait Kassán temessék el. A törvényhatósági bizottsági tagok a város egész intelligenciájának, valamint Abauj-Torna vármegye közönségének bevonásával a napokban értekezletet tartanak péch-ujfalusi Péchy Zsigmond főispán, esetleg Münster Tivadar elnökletével, melynek egyedüli tárgya lesz annak megbeszélése, minő lépéseket tegyenek az iránt, hogy a nagy fejedelem hamvai a nagy kurucok egykori fővárosában, Kassán temetessenek el. A város maga ez irányban már megtette a kezdeményezést s átiratot intézett az ország valamennyi törvényhatóságához.

— **A sertés konzumvársar létesítése.** A debreczeni sertés kereskedőknek és a sertés kereskedelmek egyik legfőbb érdeke a sertés konzumvársártér létesítése. A tanács erre vonatkozólag megtette már a szükséges intézkedéseket és utasította a mérnöki hivatalt, hogy záros határidő alatt terjeszse be a terveket és a költségvetést. A tervek és a költségvetés még most sem készült el, miért is a tanács újból megsürgette a mérnöki hivatalt a tervek mielőbbi elkészítésére és betervezésére.

— **A polgári lövészegylet közgyűlése.** A debreczeni polgári lövészegylet, mely anyagi jólétét és felvirágozását az egyület elhunyt főlovászmesterének: Boczkó Samuelnek köszönheti; vasárnap tartotta közgyűlését Weszter István lövész-mester elnökletével. A gyűlés örömdetesen vette tudomásul, hogy az egyület, mely az lött adósságokkal volt megterhelve, Boczkó Samuel annyira felvirágoztatta, hogy ma már 500 kor. készpénz tiszta vagyonnal rendelkezik. A közgyűlés elhatározta, hogy Boczkó Samuel özvegyéhez részvétíratot intéz, az elhunyt érdemeit jegyzőkönyvben örökíti meg és képét megfesteti az egyület részére. Boczkó örökét két hét múlva töltik be. Miat haljuk, Szabó Sándor lesz a főlovászmester. Gazdának dr. Tervev Tamást és számvizsgálónak Wilhelms Bélát választották meg. A gyűlés ezzel véget ért.

— **A jog- és pénzügyi bizottság ülése.** Debreczen város jog- és pénzügyi bizottsága tegnap délután Vecsey Imre főjegyző elnöklete alatt ülést tartott, amelyen jelen voltak Aczéi Géze főmérnök, Kiss Albert, dr. Fejér Ferencz, dr. Magoss György, Varga Károly, Márton Imre, Oláh Károly, Király Gyula és Schwarcz Vilmos. Hosszasan s behatóan tárgyalták az utmesteri és utkaparói intézményre vonatkozó szabályzatot, melyet a szükséghez képest módosítottak. A magyar államvasuti műhely munkásainak „Egyetértés” dalköre egyleti helyiséget akartak építeni, még pedig a dohánygyár felé vezető út mellett a régi sertésvásártéren. E célra ingyen telket kértek a várostól. Miután azonban ide a lelenc-ház fog épülni, a waggongyári munkások eme kérelmét a jog- és pénzügyi bizottság teljesíthetőnek nem találta. — Az iparos ifjuság szintén ingyen telket kért a várostól iparos-szálló létesítésére. Ezenkívül segílyt a Meszena-alapból. A jogügyi-bizottság a kért helyen, az Ispotály-lapason nem javasolja a telekadományozást, miután

oda kultur, illetve humánus középületek vannak tervezve. Különböben pedig a beadvány nem nyújt teljes felvilágosítást az iparos-szálló céljáról. Ezért javasolja, hogy az iparos ifjak szólítsassanak fel arra, hogy az iparos-szálló célját bővebben ismertessék meg s a város csak ezután határozzon ebben az ügyben. A szőlők őrzetével megbízott csészőknek hosszú fegyverrel való ellátását kérelmezni fogják a minisztertől, Batori Debreczeni Lajos részére pedig kérni fogják a tanácsot, hogy valami állandó segílyről gondoskodják a város volt öreg napidijasa számára.

— **Az újabb kefégyári sztrájk.** A Falk-féle kefégyárban újabb kiűtött sztrájk megszüntetése érdekében Vég Gyula rendőr-főkapitány ma békéltetően tárgyalt egy a munkaadókkal, mint a munkásokkal. A békéltetés eredményt ígér és várható, hogy a sztrájkolók még ma munkába fognak állani. Az újabb munkabeszüntetés oka az volt, hogy egyik munkás, Vázsonyi Sándor, bujtogatására a munkába állott sztrájkolók azt a követelést támasztották a gyártulajdonossal szemben, hogy az utóbbi bocsássa el azokat a munkásokat, akik az első sztrájk folyamán a munkát folytatták. — A gyárosok nem voltak hajlandók a kívánságot teljesíteni, mert ezzel huszonkét becsületes munkásaládot fosztottak volna meg a kenyerüktől. Erre a munkások — mintegy 50-60 kivételével — kivonultak a sztrájk tanyára. Vázsonyi folytatta bujtogatását és olyan kijelentéseket tett munkaadóira, hogy az olyan embereknek nem is késsel, hanem cseréppel kellene kihalítani a bőrüket, hogy annál többet szenvedjenek. Vég Gyula főkapitány magához idéztette Vázsonyit, és miután nem helybeli illetőségű, kiutasította a város területéről oly módon, hogy ha ma estig jószántából el nem hagyja a várost, el fogja toloncoztatni.

— **Egy nyugalmazott városi tisztviselő elhunyt.** Vettük a következő gyászjelentést. Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk felejtethetetlen jó nagybátyáknak, szeretett jó rokonunknak Tasnády István Debreczen sz. kir. város nyugalmazott erdészének folyó hó 16-án, d. u. fél 2 órakor, életének 79-ik évében hosszas gyengélkedése, különösen 10 napi súlyos betegség után történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk hült tetemei f. hó 17-én, d. u. 5 órakor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint a Timár-utca 13. sz. háznál tartandó gyászima után a Kossuth-utcai temetőbe örök nyugalomra tetetni. Mely végtisztességtételre rokonainkat, ismerőseinket és az elhunyt pályatársait szomorodott szívvel meghívjuk. Debreczen, 1904 május 16-án. Józsa Gusztáv nejjével Helmezi Erzsébettel és gyermekeivel. Mihalecz Lajos nejjével Smagrovics Ilona gyermekével. Helmezi Dániel. Gondviselője: Bán István családjával Áldás és béke poraira! A temetést Gebauer K. tem. intézete rendezi.

— **A péksegédek sztrájkja.** A hatóság buzgón fáradozik azon, hogy a sztrájkoló pékmunkásokat munkaadóikkal kiegyeztesse, de még eddig eredmény nélkül. A péksegédek nem tágitanak követeléseiktől, a mesterek pedig nem akarnak engedni. Egyetlen műhely kivételével ma az összes pékműhelyekben szünetelt a munka.

— **Aki eladta a koponyáját.** Érdekes ember halt meg tegnap Nagyváradon. Weinrich János a halott, ki a biharmegyei közkörházban élete 48-ik évében szenderült jobb létre. Weinrich János még

életében évekkal ezelőtt eladta a koponyáját egy antropologiai intézetnek s a koponyája megkínált árát föl is vette. A holttestet tehát fej nélkül temetik el a közkörházból.

— **Tűzhalál az erdőben.** Máté István sepsimagyarósi kisbirtokos erdei kaszálóján a száraz füvet összegyűjtötte és meggyújtotta. A tűz aztán feltartozhatatlanul terjedt tovább. Máté István szolgáját beszállította a közelfekvő községbe, hogy segítséget hozzon s ezalatt ő az erdő rész egyik felében végezte az oltást, míg a később szintén odasiető Drágamér István az erdő ellenkező részében iparkodott a tűz továbbterjedésének gátat vetni. Nemsokára a szolga hívására több lisznyói lakos sietett segítségül, de Máté István már akkor halva volt. A szerencsétlen öreg ember a fásztó munka következtében kimerült s a zsarátokba zuhant, ahol segítség hiányában összeégett.

— **Az Uránia színház vendégzeplése.** Az uránia magyar tudományos színház holnap nyitja meg négy estére terjedő vendégzeplését a debreczeni színházban. Színrekerül Német Péter műve a „Berlini élet.” Vetített képekben látjuk majd a hatalmas német fővárost. Szép épületei, utcái, terei, művészi műemlékei és impozáns közalkotásai mellett lüktető utcái életét is bemutatja mozgó fényképekben az Uránia. Sőt a kinematograf Vilmos császárt is többször megjelenteti a fehér vászonon. S a hatalmas imperátor egyaránt érdekes mint katoná, mint államfő és mint családapa. Német Péternek a képekhez írt szövege mindenütt vonzó és érdekes. Könnyed modorban ismerteti azt, amit látunk. Ajánljuk mindazok figyelmébe a holnap esti előadást, akik egy tanulságos és mulattató estét akarnak eltölteni. Jegyek előre válthatók Hegedüs S. és Sándor I. (előbb László Albert és Társa) könyvkereskedésében.

— **Gyűlés a kamaránál.** A kereskedelmi és iparkamara közös bizottsága tegnap Szabó Kálmán elnöklete alatt ülést tartott. Az ülés a következő ügyekkel foglalkozott: Több kereskedő azon kérelemmel fordult a város tanácsához, hogy a vasutasztrájk által tönkretett legutóbbi országos vásár helyett pótvásár kérelmeztesse. A város tanácsa a kamara véleményét kívánta ismerni. A kamara a debreczeni kereskedő testületek és az ipartestületek meghallgatása után odanyilatkozott, hogy sem a kereskedők, sem az iparosok között nem képez közbajt a pótvásár engedélyezése s így tekintettel a legközelebbi országos vásárra, továbbá a hortobágyi nagy állatvásárookra, valamint a heti vásárookra, — az mellőzhető. A kamara által hirdetett szaktanulási és utazási ösztöndíjak közül május 15-ére járt le a négy utazási ösztöndíj pályázata. Kettő iparos ifju, kettő kereskedő ifju részére volt hirdetve. Tizennyolc érdemes pályázó jelentkezett s a közös bizottságnak, melyet a kamarai közgyűlés a pályázatok intézésére feljogosított, nehéz volt a választás tiszte. Az egyenként 300 koronás ösztöndíjat a következő ifjak nyerték el: Tóth Ede kereskedősegéd, Müller Győző kereskedősegéd, Homonnay Mihály felső iparosiskolai gépész-növendék, Vági István ékszerészsegéd.

— **Sertésvész Püspökladány határában.** Hivatalos jelentés szerint a Püspökladány határában levő Ágotai közös legelőn a sertésvész fellépett. A legelő területe zár alá helyeztetett.

— **Öngyilkos földmives.** Bende Lajos 67 éves sarkadi földmives mint leve

A női szépség

ápolására és fentartására legjobb a „Fáy Flóra féle” arczerém, mely egyedüli biztos és ártalmatlan hatású arczerém szeplő, májfoltok, vörspattanások és mindenemű bőrtisztatlanság ellen. Egy tégey 1 korona, hozzávaló szappan szintén 1 korona.

Egyedül kapható: Dr. Róthschnek V. Emil utóda
Grósz Nagy Ferencz
gyógyszerésznél, Debrecen, Kossuth-utca.

lezőnk jelent, felakasztotta magát a meghalt. Tettének oka életuntagság volt.

Halálozás. Sándor Imrét, a László Albert és Társa könyvkereskedő cégé beltagját, mint részvétellel értesülünk, súlyos vesztesség érte: édesanyja 65 éves korában Beregmegyében elhunyt. A messze vidéken jótekonyságáról általánosan ismert jólelkű asszony tetemeit holnap helyezik örök nyugalomra.

A balmazújvárosi állatjárvány. Daczára a legszigorubb óvintézkedéseknek, Balmazújvároson száj- és körömfájás, ugyisintén a lépfene is nagyon veszedelmes mérveket öltött. A vármegyéhez érkezett jelentés szerint alig van gulya, a hol a betegség fel nem lépett. A tegnapi napig közel 50 szarvasmarha hullott el. A járvány egyre jobban terjed.

Eletmentő hadnagy. Vasárnap este Nagyváradon Hödrik Antal asztalossegéd a Körösbe ugrott. Resovszky 37 es hadnagy utána ugrott és kihuzta az öngyíkösjelöltet. Hödriket a rendőr-égre szállították és a nemsokára érte édesanyjának átadták.

Elveszett egy fekete börtárca, amelyben egy 50 koronás bankjegy és egyéb papírok voltak. A megtalálót kéri, hogy a tárczát az iratokkal juttassa a lap szerkesztőségéhez, a benne volt pénzt jutalmul megtarthatja.

Legújabb belügyminiszteri rendelet jelent meg valamennyi vármegyei és városi törvényhatóságokhoz, melyvel elrendeli, hogy a cséplőgépek körül gyakran előforduló sérülések, az első segély késedek nélküli való nyújthatása céljából, minden cséplőgép üzeménél egy kifogástalanul záradó kemény fából készült mentőszekrényt, különféle kötszerekkel és anyagokkal felszerelve, készenlében tartassanak. Ilyen cséplőgépekhez szükséges legújabb mentőszekrények szigorúan a magy. kir. belügyminiszteri körrendeletnek megfelelően berendezve és kiállítva Polgár Sándor orvosi műszer- és kötszergyárosnál Budapesten, VII., Erzsébet-körut 50. sz. darabonként 30 koronáért megrendelhetők. (Arjegyzőket a cég bérmentve küld.) Fenti cégnél minden egyéb kötszerek, betegápolási tárgyak, saját gyártmányú sérvtők, összes gummiárúk stb. stb. legjutányosabban beszerezhetők.

Letzter József fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44., dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképképzés a műterem kapubejáratánál levő kirakatokban.

Moshatóan ujjáaranyozhat mindent a Mentze-féle aranyozóval; ugyisint: fénykép- és tükörkereteket, virágvázakokat, szobrokat, különböző dísz tárgyakat, sirkőfelírásokat és kerítéseket, egy üveg 40 kr. Kapható: kizárólag **Mentze Henrik ujdonságok áruházában,** Piac és Szent-Anna-utca sarok.

TÁVIRATOK.

(Érkezik d. u. 1/2 órákor.)

— A „Debreczen“ eredeti távirata. —

A magyar delegációból.

Budapest május 17. A magyar delegáció külügyi albizottsága ma délelőtt Láng Lajos elnöke alatt ülésre jött össze. Jelen volt *Goluchowsky* gróf külügyminiszter és *Pitreich* közös hadügyminiszter. A külügyminiszternek tegnap az osztrák

delegációban előadott expozéja magyarra fordítván, a tagok közt szétosztott és azt felolvasottak tekintették.

Falk Miksa felvilágosítást kér aziránt, hogy a külügyminiszter a külpolitikai helyzetet megnyugtatónak jelenti és mégis olyan óriási összegeket igényelnek újabb hadügyi kiadásokra. Továbbá a Balkán helyzetről és Olaszországhoz való viszonyunk elhidegülése felel kér tájékoztatást.

A külügyminiszter a külpolitikai helyzetre vonatkozó kijelentései után *Okolicsányi* László és gróf *Zichy* Aladár a kapott felvilágosításokban megnyugodnak, de az óriási hadügyi szükséglet miatt agyálaknak adnak kifejezést.

Az ülés folyik tovább.

Mozgalom a magyar udvartartásért.

Budapest, május 17. A fővárosi képviselőtestület számos tagja ma ülésre jött össze. Különösen az egyes kerületek vezetői, az ugynevezett törzsfőnökök vettek élénk részt az ülésen, amelyet a legnagyobb titokban tartottak. A szónokok csak suttogva beszéltek. Azonban kiszivárgott, hogy az összejövétel célja az, hogy mozgalmat indítsanak meg a magyar udvartartás érdekében.

Szemből az ország által hozott nagy áldozatokkal azt kívánják, hogy az udvar az év egy felét Budapesten töltsse, mert így részben visszafolyó az országba az udvartartás czimén innen kívándorló jelentékeny pénz. A megbeszélés tárgyát és a határozatot azért tartják még titokban, mert a király ez időszert Budapesten tartózkodik és így mindaddig, míg el nem utazott, a kívánság nyilvánítása az erőszakoskodás jellegét viselné magán. Az ügyről fővárosi körökben nagy izgalommal beszélnek.

Budapesti árutözsde.

A „Debreczen“ távirati tudósítása.

— Déli zárlat. —

— május 17.

Készáru: 15/20-al drágább.

Buza májusi	—
Buza októberre	8.57—8.58
Rozs májusi	—
Rozs októberre	6.85—6.87
Zab májusi	—
Zab októberre	5.74—5.75
Tengeri májusi	—
Tengeri júliusra	5.28—5.29
Tengeri augusztusra	—
Repcze augusztusra	—

Berzenkedés a magyar nyelv ellen.

május 17.

Még mindig nincsenek lezárva az akták a magyarországi románság hazafias ténykedése felett. Hullna, hullna, egyre süröbbré válna a fátoly a multak fölött, de a románok nem engedik. Egy mozdulat, egy rugás és ismét látnunk kell a valóságot, újból elötlünk, hogy a románoknem változnak, az idők járásából nem tanulnak, — velünk együtt élnek, de hozzánk közeledni nem akarnak.

Ime, a közoktatásügyi miniszter törvényjavaslatot készít elő, melylyel a népiskolákban intenzívebbé tegye a magyar nyelv tanítását. Más országban mosolyogónak ily törvényjavaslat felett. Hát az ország uralkodó nyelvét még külön nyomatékkal kell megvédelmezni az iskolákban? Nem teszi feleslegessé az élet kényszerűsége a törvényhozási intézkedést? Sajnos, nálunk: nem és még sajnósb, hogy nemcsak szükség van a törvényre, de harez ígérkezik a végrehajtás körül is.

Ennek a bejelentése foglaltatik a görög kath. románok balázsfalvi zsinatán hozott határozatban. A dr. Mihályi Viktor érsek által összehívott zsinat ugyanis, mint a Kel. Ert.-nek Balázsfalváról jelentik, a tervezett új népnevelési törvénnyel szemben a következő határozatot hozta:

„Az érsek a nagyváradi, szamosújvári és lugosi megyéspüspökökkel együtt rövid időn belül tegye meg a szükséges lépéseket a kormánytól, hogy megakadályozzák a vallásügyi miniszter által a népnevelési törvény módosítására vonatkozó mindama tervek és intenciókat, melyek érintenék és veszélyeztetnék a gör. kath. román népiskolák nemzetiségi jellegét.“

Burkolt nyelven szól a zsinat, de világosan érthető czélzattal: határozata állásfoglalás a magyar nyelv ellen. Reméljük és elvárjuk, hogy a miniszter a miatt a legkevésbé sem fog leszerelni a magyar nyelv érdekeinek a kárára; — az ellenkezés tehát nem ijeszti, de jellemző és megjegyezzük belőle a szellemet, melyet tükröz. A román hazafiak szelleme ez, jobban mondva: a román nem hazafiaké. Köszönjük a tájékoztatást: immár tudjuk, hogy még jobban kell fegyverkeznünk a mi igazunknak, a magyar nyelvnek érdekére.

A pap szerelme.

— május 17.

Egy szép felvidéki püspöki rezidenciában jól mutatnak mostanában B. kanonok furcsa perén. A daliás termetű tiszteendő atya történetesen ismeretséget kötött egy szerény javadalmazású tisztviselő fiatal feleségével, a férj pedig beleegyezésével szankcionálta az intim viszonyt.

A hármas idill megható családi boldogságot, de kivált jó módot árasztott maga körül, amelyet addig nem is zavart meg semmi, amíg a menyecske egy verőfényes májusi napon férjének és tiszteendő barátjának meg nem sugta, — hogy alimentációt fog követelni az utóbbtól.

A galáns kanonok felette aggodott, hogy a nyilvános meghurcolásban elhallódik még a kiállításban levő püspöki süveg is és békés megegyezésre törekedett. Az egyezés egy országos iró-fiskális irodájában jött létre, ahol a kanonok ur 3 ezer korona készpénzben váltotta meg egyszer s mindenkorra a „gyermektartási kötelezettséget“. A kardos menyecske azzal hálálta meg az ügyvédnek a sikeres elintézését, hogy azonnal négyszáz koronát szurt le honorárium fejében.

A dolog azonban ezzel még nem ért véget. Az önzetlen férj, a bosszuálló nemes eme modern képviselője kilépett passzív szerepéből és keveselte a kapott pénzt. Még 8 ezer korona „fájdalomdíjat“ követelt a maga részére.

A kanonok nem állt kötélnek és kezen megtagadott mindent. A bosszút lihegő, csalódott ember most a polgári bíróság útján iparkodik becsületét csengő aranyra váltani; a kanonok sem ismer többé kiméletet, hanem a féltve őrzött diszkréció megszegésére állítólag zsarolás czimén való feljelentéssel felel.

A szép város közönsége természetesen eléggé érthető módon érdeklődik a szokatlan pereskedés további fejleményei iránt. A jámbor spieszbürgerek és szittyá kuruczok szenzációja az ő szemükben szinte vete-

kedik Marie Antoinette történelmi híri nyakláncperével, amely lázba ejtette a nagy forradalom előtti szocietást.

A gáláns kanonok pedig belátta, hogy ő nem való a XX. század hívságos materialisztikus világába, amelyben a nők nem gyönyörködnek többé a diszkrét liaisonok misztériumában, mint hajdan Trianon Fontainebleau roccoco kastélyaiban, ahol gáláns udvari abbék vezették be a szubtilis pre-eieuseket és illatos pásztorleánykákat a szerelmi kis kátéba.

Egyről-másról.

— május 17.

A leköszöntek. A delegációnak mindjárt legelső ülésén több tag leköszöntését jelentette be az elnök. Értjük. 163 milliót kér a hadügyminiszter nagyrészt új ágyukra. Ezt megszavazni nehéz, meg nem szavazni még nehezebb. Aki nem vesz részt a delegációban, annak önmegadást és önmegtagadást méltányolják, anélkül, hogy a miniszternek adott vagy tőle megtagadott volna valamit.

*

Drága komédia. A magyar delegáció új termét most nyitották meg először. A megnyitó előadás igen szép volt, csak az a baj, hogy 163 millióba került a kiállítása.

*

A közös miniszterek könyve.

A közös kormány a 60-as, 70-es esztendőben még vörös könyveket terjesztett a delegációk elé. Ma zöld már a könyvek színe. Nem csoda. Akkoriban a delegációk rózsás hangulatára, most a kül- és hadügyekben való zöld tapasztalatlanságra spekuláltak a jó bécsiek. De ha így folyik a közös költségek szaporodása, nemsokára feketekönyvet kell azokról készíteni. Azért mindig lesz benne fehér lap Ausztria részére.

*

Hol van a macska? A hadügyi költségek emelése megvan, de hol a magyarországi katonai főreáliskola, amelyet a delegáció határozatok következtében ígért a hadügyi kormány?

Itt is egy régi adoma ismétlődik. Három libát vitt a cigány ajándékba, az egyiket utközben eladta.

— Hát a harmadik liba hová lett? — kérdik tőle. — Itt van a levélben.

— Csak hogy benne van a levélben! — örvendez a cigány. Én bizony azt hittem, hogy már el is vészett.

Hát mi is örvendünk neki, hogy az a főreáliskola bent van a delegáció jegyzőkönyvében. Minek keressük még a valóságban is?

*

A király előtt. Ő Felsége előtt tisztelegtek a delegációk. Széll Kálmán beszélt igen szépen; hangoztatta a szent István koronája országainak gazdasági erejét, amelyen túl nem szabad menni a hadügyi kiadások terén...

Igen dicséretes óvatosság. Széll Kálmán látja, hogy odakint mázsás kövek hullnak, azért hát kifeszíti ellenök a seiyem esernyőjét...

KÖZGAZDASÁG.

Kereskedők és iparosok figyelmebe. A debreczeni kereskedelmi és ipar-

kamara kerülete érdekeltjeinek figyelmét felhívja az alábbi közleményekre s megjegyzi, hogy amennyiben az érdekelteknek bővebb felvilágosításra van szükségük, azt a kamara hivatalos helyiségében szívesen és díjmentesen adja. Vidékiek válasz bélyegget csatoljanak. A nagyszöllősi m. kir. állami építészeti hivatala kassa—jablonczai áll. közut 209—210 km. szakaszán levő 18. sz. hid javítására 3142 kor. 34 fillér erejéig a nagyszöllősi m. kir. áll. építészeti hivatalhoz nyújtandók be. Bánatpénz 5 százalék, mely bármely m. kir. adóhivatalnál elhelyezhető, a nyugta azonban csatolandó. A M. Á. V. igazgatósága kályhák fűtésére szolgáló darabos kőszén szállítására árlejtést nyitott. Határidő június 7. Bánatpénz 5 százalék, mely a M. Á. V. bpesti főpénztáránál helyezendő el. A kassai III-ik honvédkerületi parancsnokság széna, szalma, fa, szén és zab szállítására 1904 aug. hó folyamára versenytárgyalást irt ki. Ajánlatok 1904 július 1—15-ig terjedő időközben nyújtandók be. Bánatpénz: a rendes. Nagyszöllősi áll. építészeti hivatal árlejtés útján óhajtja az ottani gyermek menhelyet felépítés alá bocsátani. Határidő máj. 16. Bánatpénz 5 százalék. Kúcszentmártoni kir. járásbíróóság különféle asztalos munkálatokra pályázatot nyitott. Pályázati határidő jun. 18. Bánatpénz 10 százalék.

RÉGÉNYCSARNOK.

A boldogság.

— Francia regény. —

23

— Ha bir ő azon fölényvel, melyet te oly örömet tulajdonítasz neki, elég idején észre fogja venni, hogy mit ér a másik; még nem mondta ki az „igent“.

— Te kérkedsz abban, hogy Mariánna eszes, valóban most én kezdelek téged balgának tartani, bocsáss meg, hogy ezt kimondom! Azt jól tudom, hogy senkit sem ítélek meg a te szempontból és hogy mondhatnád rólam, hogy bajos oly egyének megítélni észtehetségét, ki nem akarja kitüntetni azt, amennyivel bir; de mikor hajlandó az ember valakit szeretni, keresi az alkalmat kiismerni — ha már szeret, kitalálja a létezőt.

— Ha te akarnál szeretni...

Péter szólanul csókolta meg anyja kezét s mély felindulást érzett, de melyet igyekezett azonnal elfojtani.

Közel volt hozzá, hogy bevallja neki, miszerint néhány nap óta kísértések martaléka, hogy vágyat érez szeretni, vagy tán szeret is már. Ha bevallja szenvedéseit, anyja majd igen élénk részt vesz benne s oly küzdelemre találja ösztönözni, melyben nem merte hinni, hogy ő lehessen a győztes.

— Majd holnapután visszatérünk még e tárgyra — szólt — s beszélünk róla.

Lássuk előbb, miként kezd a dologhoz Gaucher. Most már későre jár az idő, ideje lenyugodnunk. Ne nyugtalankodj anyám s légy meggyőződve a felől, hogy sokkal boldogabbnak érzem magam így együtt élve veled, mintsem vágyakoznám valami jobb után.

André visszatérve szobájába, elhatározá könnyíteni szíve nyugtalanságán s elővette naplóját. Azelőtti napon lejegyzett

magán-beszédének végső sorában kissé szilaj hangzású gondolatföredékre akadt, melyet, hogy oda irt, nem emlékezett reá, de mely meglepte őt s elmékedésre ösztönzö.

— Az embernek — így szólt magában — emlékül fűvész albumokat kellene szerkeszteni. Egy virág, egy lomb, egy fűszál vagy moha valamely szikráról, ereklje értékét képviselnék, ha e gyűjtemény egyes részletei eszünkbe juttatnák benső életünk mozzanatait, szívünk egy-egy kevesebb mozgalmát vagy akaraterőnk fellobbanását.

Az embernek eszébe jutnának a kiállított veszélyek vagy fáradalmak, egy-egy bajjal szerzet fűvészeit kincs megpillantásánál. Képzelete elé varázsolhatná, ujjlag élvezhetné egyes nagyszerű vagy kedves tájak szépségét, mely élénken megragadta lelkét; de csakis a külvilág jelenségei képesek az emlék-föredékeket felidézni s a lélektan egészen más szerepet játszanék.

E percben André lépteket hallott végig haladni a folyosó recsegő deszkáin s le a lépcsőkön; azután a kaput nyitotta ki valaki s Péter kitekintve, az ablakon Gaucher Fülöpöt pillantotta meg, ki úgy látszott, éj közepén szándékozik felkeresni a lerajzolandó szép helyeket.

XVI.

Éjfél után egy óra volt. — A Péter és anyja közti beszélgetés, melynek csak igen rövid kivonatát adtuk, több mint két óra hosszat tartott.

Mind szeszély üzhette ki most a fiatal művészt a négy fal közül, hogy napfelkölte előtt hagyja el a házat? Rögtöni bosszuság és harag szoritották össze Péter szívét, azon gondolatnál, hátha e fiatal bolond, üzetve a vágytól, biztosítani akarja függetlenségét, sirba akarja hozni Mariánát, hogy annál gyorsabban és biztosabban érhesse el az óhajtott végeredményt.

André három ugrással mellette termett, midőn látta, hogy Fülöp egész elhatározással Validat felé veszi útját.

— Hová megy? — kérde tőle nyers hangon, — tán alvajáró ön?

— Némi részben, — viszonzá Fülöp, kinek arca inkább meglepetést, mint haragot árult. A szerelem tesz azzá, az vonz, az mutatja meg az utat, anélkül, hogy biztosan tudnám, merre kell haladnom; hanem majd megtalálom bizonyonyal falusi szépm kastélyát, avagy kunyhóját. Tegnap erre felé láttam önt távozni, ön azt mondta, hogy lakása az ut mellett fekszik, a hal-mok mellett jobbról. Az éj tiszta s alig egy óra van még hajnalig. Ne aggódjék miattam édes barátom, nagyon sajnálnám zavarni önt szokásaiban.

— Legelső és legfőbb szokásom az, — felelt Péter, — hogy örködjem barátaim biztonsága felett.

(Folyt. köv.)

Árverési hirdetmény.

Dr. Lukács Emil debreczeni ügyvéd, mint Leuchtmann Ignác gőz- és olajmalom tulajdonos megkeresése folytán alulírott kir. közjegyző közhírré teszi, hogy a Leuchtmann Ignác által Berger Henrik cégnek küldött, de ez által ő nem váltott 2954 kgr. olaj folyó 1904 évi május hó 18-ik napján délután 3 órakor a m. á. v. teher pályaudvarán levő raktár helyiségében nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek el fog adatni.

Debreczen, 1904. május hó 14.

Lestyán Adorján,
kir. közjegyző.

Van szerencsém tudatni a r. é. közönséggel, hogy

Szabó Lajos fiai urak
Szent Annai szőlőtelepének

„asztali-bor“

termését megszereztem és azt literenként 30 krajczárért árusítom.

Hektoliter vételénél engedmény. Állandó raktár különböző hegyi és csemege borokból.

Tisztelettel

Máyer Jenő.

Üzletfelosztás miatt leszállított árak.

Piac-utca 69. szám alatt levő főüzletünket felosztjuk, miért is a raktáronlevő árukat, u. m. posztó- és szalmakalapok, cipők, ingek, nyakkendők, esőernyők, sétabotok, férfi-, női- és gyermekharisnyák, utazókiosarak, gyermekkocsik, gyermekjátékok, kertiszékek, pénz-, szivar- és cigarettatárcák és számos itt fel nem sorolt áruk leszállított áron lesznek elárúsítva.

Bolti berendezés és 2 kirakat-szekrény igen olcsón eladó.
Miklós és Markbreit
bazáráru üzlete.

TÁNCZISKOLA MEGNYITÁS!

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy **folyó május hó 18-ikán, szordán az új táncanfolyamot megnyitom.**

Tánczórát osztályozom tetszés szerint.

Magán tanulókat tetszés szerinti időben tanítok.

Minden vasárnap kisbált (ösgyakorló-estélyt) rendezek.

Beiratkozásokat elfogadok a mai naptól.

Szives pártfogást kérve vagyok kiváló tisztelettel

SCHAF JÁNOS táncztanító.

Lakás és táncintézet Csapó-u. 17.

? Miért ?

nevezik

GAEDICKE

bankházát a legnagyobb

szerencse-gyűjtődének ?

Mert ott a legtöbb főnyereményt fizették ki.

Mert ott a 602.000 kor. jutalmat

Mert ott 3-szor a 400.000 kor. főnyereményt

Mert ott 3-szor a 100.000 „ „

Mert ott 1-szer a 70.000 „ „

Mert ott 4-szer a 60.000 „ „

Mert ott 3-szor a 30.000 „ „

Mert ott 5-ször a 25.000 „ „

Mert ott 10-szer a 20.000 „ „

nyerték és

Mert más gyűjtőde hasonló eredményt felmutatni nem tud.

A ki tehát főnyereményhez akar jutni, siessen a XIV-dik magyar kir. szab. osztályosorsjáték **május 17. és 18-án** megtartandó húzásához postautalványon vagy utánvét mellett

$\frac{1}{12}$ — $\frac{1}{6}$ — $\frac{1}{3}$ — $\frac{1}{1.50}$ sorsjegyeket
koronáért rendelni

GAEDICKE A. bankházánál

Magyarország legnagyobb szerencse-gyűjtődéje

BUDAPEST, Kossuth-Lajos-utca 11-ik szám.

Postatakarékpénztári befizetési lapokkal az összegyek postadíjmentes átutalhatása céljából kívánatra szívesen szolgálok.

Levágandó rendelőlevél.

GAEDICKE A. urnak

BUDAPEST.

Sziveskedjék czimemre I. osztályu eredeti Magy. kir. szab. osztály-sorsjegyet a hivatalos tervvel együtt küldeni.

Az ellenérték : korona utánvételezendő postautalványon küldöm

Pontos czim } Név
Állás
Lakhely
Utolsó posta

A nem kívánt módorziat
törölendő.

Apró hirdetések.

Dija 10 szög 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel n. omtartott szó 4 kr. 8 fillér

LAKÁS változó. Tudatom, hogy lakásomat mely eddig Hatvan-utca 31. sz. alatt volt Széchenyi utca 27. szám alá helyeztem, Popper Dávidné okl. szülész. Debreczen, Széchenyi-u. 27.

A ki

olcsón, jól, praktikusán és modernül
építkezni akar

forduljon

BORSODY I. S. építész

irodájához Debreczenben Hunyadi-u. 21.

Templomok, városi lakóházak kastélyok, iskolák, fürdők, gyárak, gazdasági épületek stb. tervezését vagy elkészítését, nedves lakások szárazzá tételét, betonozást vagy bármily építkezéshez tartozó munkát elvállal.

Építkezésekre törlesztéses kölcsönt előnyöse eszközzel ki. — Biztos sikerrel előkészít a kőműves, főfaragó és acsmesteri vizsgásk. — Építő mesterokak olcsón készíti tervezéseket, költségvetést.

Óriási választék

érkezett raktárra

szébbnél-szebb

RUHADISZEKBŐL,

CSIPKÉK,

Guirlandok,

NAPERNYŐK,

DIVAT- és BŐR-ÖVEKBŐL.

BOSZNAV J. és TÁRSA

divatáruházába,

Debreczen, Kossuth-utca 5. sz.

Új kenyérsütőde!

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy Arany Janos-u. 8. sz. a piac közelében egy jól felszerelt minden igényeket kielégítő

pékműhely (sütődét)

nyitottam, ahol a legtisztább kezelés mellett elfogadok kenyér és egyéb tészta sütéseket reggeltől 8 órától délután 3 óráig, sütődemben naponta kétszer friss sütemény és kitűző házikenyér kilója fehér 12 kr., barna 11 kr., rozs 10 krajcár. árjával áll a közönség rendelkezésére, kereskedések részére nagyobb és állandó rendelések esetén a lehető legelőnyösebb áron Kávéházak, bodegák, vendéglők, valamint magánházak részére ajánlom az általam készített

Brassai-féle Bur-rudakat

igen jó ízletes süteményt 7 drb. 10 kr., mely ezideig csak nálam kapható.

Amidőn a n. é. közönség figyelmét sütődémre felhívom, egyuttal magamat szives jóindulatába ajánva maradtam kiváló tisztelettel

BRÜLL MÁRTON pékmester.

Mindennemű gyógy és ásványvizek

a legfrissebb töltésben kaphatók:

Fritsch Károly

fűszerár-üzletében,

Főtér, a „Bika“-szállodával szemben.

Erdei József

épület- és műlakatos

DEBRECZEN, Kandia-utca 19.

a legolcsóbb árak mellett vállal épületeknél elforduló egyszerű és diszmunkákat.

Vasszerkezet munkákat benyújtott, vagy általa szerkesztett rajz után tökéletes kivitelben. Kívánatra tervvel és rajzzal is szolgál.

Gyors és sikerült munkáért felelősséget vállal.

Nyiregyháza

korlátlan italmérési engedéllyel

vendéglő és korcsma tovább gyakorlására

megbizott kerestetik

Az üzlethelyiség Kállai-utca 4. szám alatt van áll egy utczai kimérő és két-udvari nagy helyiségből egy oldal szobából konyhával, három pinczével az udvaron jó vizes kúttal, óvadékol 1200 korona szükségess, csakis szakértő egyének pályázhatnak.

Értekezhetni: Ballzárhentes tulajdonosnál Nyiregyháza.

A n. é. közönség szives figyelmébe!

1 méter 80 cm. széles finom angol zephyr méterje **19** krajczár.

1 méter 120 cm. széles női divat szövet méterje **37** krajczár.

Divatos kész női ing blousok darabja **50** krajczár

gazdag választékban ajánlva

Majtényi és Zengevald

Piac-utca, a Bika-szállodával szemben.